

Malá sestra Annie Ježišova

Charles de Foucauld

*Po stopách
Ježiša z Nazaretu*

Bratislava 2025
Vydavateľstvo Nové mesto

Preložila Martina Koyšová

Predslov napísal Thierry Magnin

www.obchod.nm.sk

Charles de Foucauld – sur les pas de Jésus de Nazareth
© Nouvelle Cité, Bruyères-le-Châtel, 2021
© Photo – Archives générales des Petites Sœurs de Jésus,
Rome
Archives de Charles de Foucauld, Diocèse de Viviers
© Vydavateľstvo Nové mesto, s. r. o., Bratislava 2025
Translation © Martina Koyšová 2025

ISBN 978-80-89621-93-4

PREDSLOV

„Môj Bože, ak existuješ, daj aby som Ťa poznal.“

Príbeh Charlesa de Foucaulda¹ môžeme čítať ako príbeh obrátenia mladého, zraneného „svetáka“, ktorý takmer stratil vieru. Stal sa horlivým kresťanom napriek tomu, že istý čas viedol zhýralý život. Ježiša Nazaretského sa usiloval napodobňovať aj na púšti v pohorí Hoggar medzi Tuarégmi, ktorých tak miloval. Táto cesta oslovuje aj mnoho našich súčasníkov, ktorí tak ako on, po skúsenosti existenčného prázdna a zásadného nedostatku, hľadajú zmysel života. Jeho príbeh nám v tomto diele jednoducho, prakticky a pútavo rozpráva Malá sestra Annie.

„Stratil som srdce pre Ježiša z Nazareta, ukrižovaného pred 1900 rokmi, a usilujem sa ho napodobňovať vo svojom živote tak, ako mi to len moja slabosť dovolí.“ Spoločenstvo s osobou Ježiša otvorilo brata Karola úsiliu o univerzálne bratstvo. Tým, že Charles de Foucauld prešiel zo života svetáka k jednoduchým a pravým vzťahom, vstúpil do existencie, v ktorej sa usiloval napodobňovať skrytý život pokorného tesára z Nazareta. Pokora a chudoba, pre ktoré sa rozhodol, mu otvorili blízky, srdečný vzťah dvoch srdc – s Bohom a s bratom. *„Chcem aby sa všetci obyvatelia – kresťania, moslimovia, židia – naučili vidieť vo mne svojho brata,*

¹ Charles de Foucauld je občianske meno brata Karola Ježišovho.

svojho univerzálneho brata. Dom začínajú nazývať 'fraternitou', a to je mi milé." A práve vzťah k inému človeku, častokrát „veľmi odlišnému“, ako napríklad k moslimskému Tuarégovi, umožnil Karolovi zažiť stretnutie s tým celkom Iným, s Bohom lásky, „tichým a pokorným srdcom“.

Karol nachádzal túto silu obrátenia v každodennej eucharistickej adorácii. V spoločenstve s Bohom „dostával“ život Ježiša a nachádzal vzťah k bratovi, dokonca aj k tomu najmenšiemu. Karol hovoril „o bratskej a univerzálnej láske, ktorá sa delí aj o poslednú smidku chleba s každým chudobným, každým hosťom a každým cudzincom, ktorý sa naskytne“. Kolka múdrosť evanjelia!

Bádateľ, geograf a jazykovedec, ktorým bol Karol v Maghrebe, a duchovný, ktorým sa stal v Nazarete a Tamanrassete, vybudovali pevný most medzi „racionálnou inteligenciou a inteligenciou srdca“. Základným pilierom tohto mosta je skúsenosť dobročinnnej lásky. Tá umožňuje „vidieť iného“ takým, aký je v hĺbke, milovaného Bohom bez ohľadu na jeho minulosť a životný príbeh. Je to múdrosť Ježišovho pohľadu na Zacheja a Máriu Magdalénu. Koho z nás by nelákala taká skúsenosť? Ponorme sa pri čítaní tohto diela do tohto dobrodružstva!

Po stopách Ježiša Nazaretského sa človek učí hľadiť na blížneho ako na brata, predstavovať si ho bez toho, aby si ho privlastňoval. Učí sa mať pohľad, ktorý oslobodzuje a otvára novej múdrosti vo vzťahoch, k osobám a budúcnosti. Vždy „nám niečo z toho druhého uniká“ a vždy máme od neho čo získať.

Po stopách Ježiša Karol postupne vychádzal z vôle moci, ktorú zažíval v mladosti, a vstupoval do skúsenosti opustenosti. Kolka aktuálnosť v čase integ-

rálnej ekológie, v ktorej sme povolaní spájať „volanie chudobných a volanie zeme“ a začať naliehavú ekologickú premenu.

Spiritualita vzťahu k druhému, ktorý je celkom odlišný, k celkom Inému, viedla Karola k skúsenosti odovzdania sa Bohu Láске v známej modlitbe, ktorú nedokážeme vysloviť bez zimomriavok. Jedine samotný Kristus ju môže vyriechnuť celkom pravdivo. My ju môžeme len rozochvene vysloviť v dôvere, že sa Ježiš modlí v našich srdciach: *Otče môj, odovzdávam sa ti. Urob zo mňa to, čo sa ti zapáči... Do tvojich rúk odovzdávam svoju dušu, dávam ti ju, môj Bože, so všetkou láskou svojho srdca, pretože Ťa milujem a moja láska sa potrebuje bezhranične, s nekonečnou dôverou dávať, odovzdávať do tvojich rúk, lebo si mojím Otcom.* To „bezhraničné dávanie sa“, ktorému sa Karol učí deň za dňom, je zálohou Božej „bezhraničnej lásky“ k ľudstvu.

Vo svojom procese obrátenia a pri „napodobňovaní Ježiša z Nazareta“ je Charles de Foucauld pozoruhodným príkladom „veľkého obrátenia“, ako ho ponúka biblické Zjavenie. Otec François Varillon to vyjadril takto: *Celé dejiny Zjavenia sú príbehom, kde sa Boh, na začiatku vnímaný ako mocnosť, premieňa na Boha uctievaného ako láska. V tomto svetle musíme nanovo čítať celú Bibliu a študovať dejiny náboženstiev.*

Začítajme sa do tohto diela, ktoré predstavuje otvorené dvere k neslýchanej Božej láske voči ľuďom minulosti, súčasnosti a budúcnosti.

o. Thierry Magnin
rektor Katolíckej univerzity v Lille

„Čo urobíte jednému z týchto maličkých...“

Nastolil si presnú regulu ako rehoľník. Čiarou z kamienia vymedzil ohradu, ktorú prekročil len v prípade potreby, ale nikdy nepostavil stenu a dvere mal vždy otvorené:

„Chcem, aby si všetci miestni obyvatelia, kresťania, moslimovia, židia... zvykli na mňa hľadiť ako na svojho brata, brata všetkých. Dom začínajú nazývať ‚fraternitou‘, čo je mi milé.“⁶⁴

Toto bratské prijatie veľmi rýchlo zatriaslo s jeho životom:

„Hostia, chudáci, otroci, návštevníci mi nenechajú chvíľu pokoja. Som sám na všetky práce v kláštore. Od 15., keď bol dokončený malý hosťovský dom, máme denne hostí na večeru, na noc, na obed. Ešte nikdy nebol dom prázdny. Jednu noc tam bolo až jedenásť osôb a to nepočítam jedného starého mrzáka, ktorý je pripútaný na lôžko. Častokrát mám šesťdesiat až sto návštevníkov za deň, ak nie stále.“⁶⁵

„Každý deň je to rovnaké, prichádzajú chudobní, chorí. Vo svojom vnútri si vyčítam, že nevenujem dostatok času modlitbe a čisto duchovným veciam. Cez deň ustavične niekto klope na dvere a v noci, keď by na to bol vhodný čas, nešťastne zaspávam. Hanbím sa a trápi ma, že mi ten spánok zaberá viac času, než by som chcel. Nemám naň čas, ale on mi ho sám berie.“⁶⁶

⁶⁴ Lettre à Mme de Bondy, cit. 7. januára 1902.

⁶⁵ Lettre à Dom Martin, 7. februára 1902, Cette chère dernière place..., cit., s. 277.

⁶⁶ Lettre à l'abbé Huvelin, 15. decembra 1902. cit., s. 292.

Brat Karol bol pozorný na potreby iných, prijímal na modlitbu a sviatosti vojakov, ktorí slúžili v Beni Abbès a nemali inú duchovnú pomoc:

„Dobrá vôľa a neskutočná zbožnosť úbohých vojakov v mojom okolí mi umožňujú dať každý večer bez výnimky, po čítaní a výklade svätého evanjelia – a nevychádzam z úžasu, že ma niekto prichádza počúvať –, požehnanie Najsvätejšou sviatosťou. Po požehnaní nasleduje veľmi krátka večerná modlitba.“⁶⁷

„S prekvapením sledujem, ako sa môj kontemplatívny život premieňa na život svätej služby. Proti mojej vôli ma k tomu vedie potreba duší.“⁶⁸

Chcel sa však priblížiť k tým najvzdialenejším:

„Osobitne sa starať o stratené ovce, hriešnikov a ničomníkov: nezanechať tých deväťdesiatdeväť stratených oviec, aby som v ovčinci ostal v pohodlí s jednou vernou... Zvíťaziť nad tou prirodzenou prísnosťou, ktorú voči hriešnikom pociťujem, a nad znechutením a nahradiť ich súcitom, záujmom, horlivosťou a naliehavou starostlivosťou o ich duše.“⁶⁹

Vykúpil niekoľko otrokov, pokrstil štvorročné dieťa a jednu starú ženu v ohrození života a začal snívať o zrode malej kresťanskej komunity:

„Modlite sa za moje štyri deti z Beni Abbès: Add-Jesu je stále so mnou a je stále láskavejší, Pavol, Peter

⁶⁷ *Lettre à Mme de Bondy*, 30. decembra 1901, cit., s. 93.

⁶⁸ *Lettre à Mme de Blic* (List Pani de Blic; pozn. prekl.), 17. januára 1902.

⁶⁹ *Seul avec Dieu*, cit., s. 122.

OBSAH

Predslov	5
Úvod	9
Niekoľko dátumov	11
I. Roky bez viery a cesty obrátenia	13
Detstvo a dospievanie	13
Cesty obrátenia	20
Návrat strateného syna	26
II. Zmocnil sa ho Ježiš z Nazareta	33
Fascinovaný vtelením	33
Cesta učeníka	37
III. Z Nazareta do Beni Abbès	47
Pustovník v Nazarete	47
Prinášať hostinu chudobným	54
„Čo urobíte jednému z týchto maličkých...“	58
IV. Bratská prítomnosť uprostred púšte	71
Volanie Hoggaru: treba opäť odísť?	71
Prístupný a celkom malý	78
Apoštolát priateľstva	83
V. Pripodobený Ježišovi až po jeho smrť	91
Prostriedky, ktoré použil	91
Vojnové roky	94
Darovať svoj život z lásky	97
Prinesieš ovocie v pravom čase	105
Rukopis listu brata Karola abbému Huvelinovi z 13. júla 1905	109